

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО	Рівень вищої освіти	перший (бакалавр)
Кафедра	Монументального живопису Секція Станкова та монументальна скульптура	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	нормативна
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестр	1-2

РОБОТА В МАТЕРІАЛІ

Семестр 1-2

Викладач	Демченко Олександр Миколайович
Е-mail	demchenkosculptor@gmail.com
Заняття	1 семестр – 5 год./тиж.; 2 семестр – 4 год./тиж., онлайн
Консультації	ПН-ПТ 9.00–18.00
Адреса	
Телефон	+38 050 5203031 (viber, telegram)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Дистанційні заняття проводяться за розкладом на онлайн-платформі ZOOM за посиланням:

<https://us05web.zoom.us/j/2342977963?pwd=QVgva2FaeUIYUnFKSFR3RTJZTWFKdz09>, яке розміщене в загальному чаті у телеграм-каналі групи.

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є спілкування у месенджерах (viber, telegram) та електронне листування. Умови листування: 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни; 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається, — анонімні листи не розглядаються; 3) прикріплені файли підписувати наступним чином: прізвище, завдання. Розширення: jpeg, jpg.

Консультавання з викладачем відбуваються з понеділка по п'ятницю з 9.00 до 18.00 по електронній пошті, а також у телеграм-каналі групи та у viber за номером +38 050 5203031. За потреби можливе також офлайнове консультування у скульптурній майстерні викладача за адресою: Харків, вул. Костомарівська, 14.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення дисципліни «Робота в матеріалі» на першому курсі спирається на знання, отримані студентами під час аналізу студентських робіт з методфону секції скульптури ХДАДМ, творів мистецтва у галузі скульптури з музеїв образотворчого мистецтва, роботи з літературою, рекомендованою викладачем.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Навчальними матеріалами дисципліни «Робота в матеріалі» є роботи з методичного фонду секції скульптури Харківської державної академії дизайну і мистецтв, фотозображення творів мистецтва у галузі скульптури з музеїв образотворчого мистецтва: Харківський художній музей, Київський національний художній музей, Одеський художній музей, Національний музей у Львові ім. А. Шептицького, художній музей Парижу (Лувр), Національна художня галерея (Афіни), Каїрський єгипетський музей, Дрезденська картинна галерея, Археологічний музей у Стамбулі тощо.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

– ЗАКОН УКРАЇНИ «Про освіту», стаття 42 Академічна доброчесність. Відомості Верховної Ради, 2017, № 38-39, С. 380. <https://zakonodavstvo.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>; <https://saiup.org.ua/novyny/akadem-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

– СТАНДАРТ вищої світи зі спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/023-Obrazotv.mist.dekorat.mist.restavr-bakalavr.28.07.pdf>

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Мета курсу «Робота в матеріалі» у процесі навчання майбутніх кваліфікованих фахівців у галузі скульптури полягає в засвоєнні знань та набутті практичних навичок роботи зі скульптурними матеріалами під час практичної роботи в майстернях під керівництвом досвідчених фахівців; освоєння технології художньої обробки; моделювання скульптурної композиції у твердих скульптурних матеріалах, до яких належать: чорні та кольорові метали, дерево, кераміка, фаянс, скло, полімерні композитні матеріали на основі вуглецю, камінь (граніт, мармур, пісковик тощо); отримання знань щодо властивостей різних скульптурних матеріалів, їхніх можливостей та обмежень, фізико-механічних особливостей кожного з матеріалів, їхньої художньої цінності.

Завдання дисципліни:

- накопичення практичного досвіду та вмінь обробки скульптурних матеріалів, виявлення їх художньої виразності при переведенні скульптурної композиції у твердий матеріал;
- набуття знань технології та вмінь поетапного виконання скульптурної композиції у різних твердих матеріалах;
- розвиток на практиці творчих здібностей у відтворенні скульптурної форми з урахуванням фізико-механічних особливостей та переваг різних матеріалів.

Дисципліна забезпечує такі ЗАГАЛЬНІ компетентності як:

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

та СПЕЦІАЛЬНІ (фахові, предметні) компетентності:

СК 1 Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища;

СК 3 Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей;

СК 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями;

СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва;

СК 9 Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

Програмні результати навчання:

- ПРН 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.
- ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
- ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.
- ПРН 15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Робота в матеріалі» вивчається протягом трьох років, тобто I-III курсів (24 кредити ECTS, 720 навчальних годин, в тому числі: 360 годин — аудиторні практичні заняття та 360 годин — самостійні). Всього курс складається з 12 модулів, які відповідають 6 навчальним семестрам, і містить 20 практичних завдань, зв'язаних між собою змістовними складовими.

Осіній (перший) семестр навчання I року навчання: загалом 150 годин (5 кредитів), із них 75 годин – аудиторні практичні заняття та 75 годин – самостійні. Аудиторні заняття – 5 год./тиждень.

Весняний (другий) семестр I року навчання: загалом 120 годин (4 кредитів), із них 60 годин – аудиторні практичні заняття та 60 годин – самостійні. Аудиторні заняття – 4 год./тиждень.

I СЕМЕСТР/ МОДУЛІ 1, 2 містить 4 практичних завдання на тему: «Рельєфна декоративно-прикладна різьба по дереву»:

завдання 1. Збір та обробка історичного та ілюстративного матеріалу по рельєфній декоративно-прикладній різьбі по дереву:

етап 1 – збір історично-ілюстративного матеріалу зі спеціальної літератури та інтернету – загальні історичні відомості, стилістика та образно-символічні рішення

етап 2 – вивчення особливостей рельєфної різьби по дереву: техніки різьби, різновиди стилів та пластичних рішень

етап 3 – підготовка фото, замальовок та картону в натуральний розмір;

завдання 2. Вивчення методів роботи інструментами з обробки дерева:

етап 1 – підготовка та підбір інструментів та оснащення

етап 2 – вивчення основних порід дерева як базової сировини, що застосовується в декоративно-орнаментальній різьбі; їхні художні та технологічні якості

етап 3 – виготовлення заготовки в дереві по попередньо виконаному картону; приведення інструментів і обладнання в робочий стан;

завдання 3. Різьба основних рельєфних елементів в дереві:

етап 1 – вивчення методик прорізання основної форми елементів

етап 2 – різьба орнаментального рельєфу в дереві по зразку

етап 3 – виконання різьби основних деталей в дереві на декоративному виробі;

завдання 4. Різьба дрібних деталей та кінцева обробка рельєфної різьби:

етап 1 – різьба та обробка дрібної деталізації

етап 2 – доробка декоративної рельєфної різьби в дереві з урахуванням особливостей зразка

етап 3 – кінцева обробка декоративного виробу та різьби: шабрування, шліфівка, поліровка, тонування.

II СЕМЕСТР /модулі 3, 4/ містить 4 практичні завдання на тему: «Копія об'ємного декоративно-прикладного виробу в дереві»:

завдання 1. Збір та обробка історичного та ілюстративного матеріалу по копіюванню об'ємного декоративно-прикладного виробу в дереві:

етап 1 – збір історично-ілюстративного матеріалу зі спеціальної літератури та інтернету – загальні історичні відомості

етап 2 – вивчення стилістичних особливостей декоративно-прикладних виробів

етап 3 – підготовка фото, замальовок, виготовлення обмірного картону в натуральний розмір;

завдання 2. Методи перенесення основного об'єму при копіюванні народного декоративно-прикладного виробу:

етап 1 – підготовка інструментальної бази, сировини, обмірних приладів

етап 2 – вивчення методів координатного переведення в об'єм із зразка

етап 3 – копіювання декоративно-прикладного виробу – переведення по пропорціям, обрубковка, обпиловка заготівки по вимірам;

завдання 3. Різьба основної форми в дереві по зразку:

етап 1 – вивчення методики різьби об'ємних декоративних деталей в дереві по зразку

етап 2 – виконання різьби об'ємних декоративних деталей на виробі;

завдання 4. Обробка декоративно-прикладного виробу в дереві з урахуванням особливостей стилістики, художнього оздоблення:

етап 1 – різьба дрібних деталей на об'ємній формі в дереві

етап 2 – пластичне опрацювання деталей на об'ємній формі в дереві з урахуванням особливостей зразка

етап 3 – кінцева обробка копії декоративного виробу в дереві з урахуванням стилістики та художнього оздоблення.

ВИДИ ТА ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота з дисципліни «Робота в матеріалі» спрямована на підготовку до виконання практичних завдань за зазначеною вище тематикою: робота з літературними джерелами та мережею інтернет зі збирання й обробки історичного та ілюстративного матеріалу, підбір та підготовка інструментів, приведення інструментів і обладнання в робочий стан, засвоєння методів роботи в скульптурних матеріалах передбачає наступні види робіт:

I семестр

–Робота з літературними джерелами та мережею інтернет зі збирання й обробки історичного та ілюстративного матеріалу з рельєфної декоративно-прикладної різьби по дереву; підготовка фото, скан-копій, замальовок; виготовлення картону майбутньої копії в натуральний розмір.

– Підбір та підготовка інструментів та оснащення, приведення інструментів і обладнання в робочий стан; вивчення основних порід дерева, що застосовуються в декоративно-орнаментальній різьбі, їхніх художніх та технологічних якостей; засвоєння методів роботи інструментами з обробки дерева, технік різьби, різновидів стилів та пластичних рішень рельєфної декоративно-прикладної різьби по дереву.

II семестр

–Робота зі спеціальною літературою та мережею інтернет для збирання історичних та ілюстративних матеріалів щодо об'ємних декоративно-прикладних виробів з дерева, підготовка фото, замальовок; аналіз стилістичних особливостей декоративно-прикладних виробів; виготовлення обмірного картону в натуральний розмір і вивчення методів координатного переведення в об'єм із зразка при копіюванні декоративно-прикладного виробу з дерева.

–Підготовка інструментальної бази, сировини, обмірних приладів; переведення декоративно-прикладного виробу по пропорціям; вивчення методики різьби об'ємних декоративних деталей в дереві: обрубковка, обпиловка заготівки по вимірам, виконання різьби об'ємних декоративних деталей на виробі та дрібних деталей на об'ємній формі в дереві з урахуванням особливостей стилістики, художнього оздоблення; кінцева обробка копії декоративного виробу з урахуванням особливостей зразка.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Метод повідомлення нових знань — практична робота в процесі виконання серії завдань. Основна форма вивчення курсу — практичні заняття.

Мета запропонованих завдань — в засвоєнні знань та набутті практичних навичок роботи зі скульптурними матеріалами під час практичної роботи в майстернях під керівництвом досвідчених фахівців; освоєння технології художньої обробки; моделювання скульптурної композиції у твердих скульптурних матеріалах; отримання знань щодо властивостей різних скульптурних матеріалів, їхніх можливостей та обмежень, фізико-механічних особливостей кожного з матеріалів, їхньої художньої цінності.

Основними дидактичними принципами, покладеними в основу викладання дисципліни є:

- навчання на високому рівні труднощів;
- швидкий темп вивчення навчального матеріалу;
- усвідомлення матеріалу через проживання (активні форми навчання);
- систематична робота над особистісним розвитком студентів.

Принцип зростання складності завдань є постійним, а конкретні вправи, що формують кожний етап роботи та постановка навчальних задач у них побудовані таким чином, що нові завдання спираються на знання, вміння та практичні навички, отримані під час виконання попередніх завдань. Аудиторні заняття змістовно пов'язані із завданнями, що їх виконують студенти під час самостійної роботи.

Розвиток у процесі навчання здійснюється не тільки змістом навчального матеріалу, але й особистістю викладача і стилем спілкування зі студентами.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Програмою передбачено рубіжні етапи контролю у формі поточних переглядів процесу роботи та модульних переглядів. Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі екзаменаційних переглядів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A++ 98–100	задовільно	64–74	D
			A+ 95–97		60–63	E
			A 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (без права перездачі)	0–34	F
	75–81	C				

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

На проведення занять з дисципліни розповсюджуються загальноприйняті норми і правила поведінки Вищої школи. Під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу. Завдання мають бути здані точно у відведений для цього термін. Запізнені завдання оцінюються максимальною оцінкою «добре» з відповідними балами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНОСТІ

Пропуски занять студентами без поважних причин не вітаються. Якщо є поважна причина пропуску або запізнення на заняття, студент має заздалегідь повідомити про це викладача у будь-який зручний для студента спосіб. Причини пропуску занять мають бути підтверджені відповідними документами.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

На дисципліну «Робота в матеріалі» розповсюджуються загальні правила академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>; <https://saiup.org.ua/novyny/akadem-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Тиждень	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
1	2	3	4	5	6	7
I семестр						
Модуль 1						
Завдання 1,2						
1-3	1	практ.	Збір та обробка історичного та ілюстративного матеріалу по рельєфній декоративно-прикладній різьбі по дереву	30 15/15	<i>поточний перегляд</i>	
4-7		практ.	Вивчення методів роботи інструментами з обробки дерева	44 22/22	<i>модульний перегляд</i>	
Модуль 2						
Завдання 3,4						
8-11		практ.	Різьба основних рельєфних елементів в дереві	40 20/20	<i>поточний перегляд</i>	
12-15		практ.	Різьба дрібних деталей та кінцева обробка рельєфної різьби	36 18/18	<i>екзамена- ційний перегляд</i>	
II семестр						
Модуль 1						
Завдання 1,2						
1-3	2	практ.	Збір та обробка історичного та ілюстративного матеріалу об'ємного декоративно-прикладного виробу в дереві	30 15/15	<i>поточний перегляд</i>	
4-7		практ.	Методи перенесення основного об'єму при копіюванні народного декоративно-прикладного виробу	30 15/15	<i>модульний перегляд</i>	
Модуль 2						
Завдання 3,4						
8-11		практ.	Різьба основної форми в дереві по зразку	30 15/15	<i>поточний перегляд</i>	
12-15		практ.	Обробка декоративно-прикладного виробу в дереві з урахуванням особливостей стилістики, художнього оздоблення	30 15/15	<i>екзамена- ційний перегляд</i>	

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Рубіжні етапи	Змістовий модуль	№ тем (завдань)	Форми звітності (вид роботи, яка зараховується як елемент модуля)	Кількість рейтингових балів
III семестр				
<i>поточний перегляд</i>	1	1	Завдання 1	20
<i>модульний перегляд</i>		2	Завдання 2	30
<i>поточний перегляд</i>	2	3	Завдання 3	30
<i>екзаменаційний перегляд</i>		4	Завдання 4	20
Загальна кількість рейтингових балів за I семестр				100
II семестр				
<i>поточний перегляд</i>	1	1	Завдання 1	25
<i>модульний перегляд</i>		2	Завдання 2	25
<i>поточний перегляд</i>	2	3	Завдання 3	25
<i>екзаменаційний перегляд</i>		4	Завдання 4	25
Загальна кількість рейтингових балів за II семестр				100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали	Критерії оцінювання
90-100 «Відмінно» за національною шкалою A за шкалою ECTS	Роботу виконано бездоганно як в цілому, так і з точки зору виконання її окремих деталей, а також загального естетичного сприйняття. Вдале використання обраного скульптурного матеріалу, висока технічна майстерність. Це найвищий рівень виконання навчального завдання. Композиція має виглядати майстерною, естетичною, демонструвати во лодіння технологією роботи з матеріалом.
82-89 «Добре» за національною шкалою B за шкалою ECTS	Скульптурну композицію виконано майже відмінно як з точки зору загального естетичного сприйняття, так і з точки зору виконання у матеріалі. Гарна майстерність володіння технологією переведення ескізу у твердий матеріал.
75-81 «Добре» за національною шкалою C за шкалою ECTS	Роботу виконано добре як з точки зору загального естетичного сприйняття, так і з точки зору скульптурного виконання у матеріалі. Не зовсім досконале відтворення пластичного образу, не дуже виразна мова пластики чи незначні технологічні помилки.
64-74 «Задовільно» за національною шкалою D за шкалою ECTS	Скульптурну композицію виконано непогано як з точки зору загального естетичного сприйняття, так і з точки зору виконання у матеріалі. Задовільне трактування образно-пластичного мотиву, незначні технологічні помилки..

60-63 «Задовільно» за національною шкалою E за шкалою ECTS	Скульптурну композицію виконано задовільно як з точки зору загального естетичного сприйняття, так і з точки зору скульптурного виконання. Задовільна відповідність поставленому завданню. Задовільне володіння технологією переведення ескізу, виконаного в м'якому матеріалі, у твердий матеріал.
35-59 «Незадовільно» за національною шкалою FX за шкалою ECTS	Роботу виконано непереконливо як з точки зору загального естетичного сприйняття, так і з точки зору скульптурного виконання. Невідповідність образно-пластичного рішення поставленому завданню. Технологія переведення ескізу у твердий матеріал порушена.
0-34 «Незадовільно» за національною шкалою F за шкалою ECTS	Роботу виконано незадовільно як з точки зору загального естетичного сприйняття, так і з точки зору скульптурного виконання. Повна невідповідність образно-пластичного рішення заданій темі. Студент зовсім не володіє технологією переведення ескізу у твердий матеріал.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

На заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела з кожної окремої теми.

Основна література

1. Гармония пластики: альбом / Авт. вступ. ст. Л.Л. Савицька. Харьков: Колорит. 2006. 162 с.
2. Лантери Э. Лепка / пер. с англ. М.: Издательство Академии художеств СССР, 1963. 330 с.: ил.

Допоміжна

1. Дажина В. Микеланджело. М.: Искусство, 1986. 215 с.
2. Корн. И. Огюст Роден. Минск: Белфакс, 1997. 128 с.
3. Кхандавалла Карл Дж. Шедевры бронзовой скульптуры Индии / пер. с англ. Нью-Дели: Фестиваль Индии, 1988. 180 с.
4. Либман Н.Я. Немецкая скульптура 1350–1550. М.: Искусство, 1980. 405 с.: ил.
5. Лосева Н.М., Сидорова Н.А. Искусство Этрурии и Древней Италии. М.: Искусство, 1988. 303 с.: ил.
6. Маркин Ю.П., Бугуева Ю.В. Вильгельм Лембрук: Скульптура. Графика. Живопись. Поэзия. М.: Искусство, 1989. 238 с.: ил.
7. Одноралов Н.В. Скульптура и скульптурные материалы: Учеб. Пособие. 2-е изд. М.: Изобразительное искусство, 1982. 223 с.
8. Соколов Г.И. Римский скульптурный портрет III века. М.: Искусство, 1983. 155 с.: ил.
9. Українське образотворче мистецтво: початок XIX століття / редкол.: Чепелик В.А. Київ: Національна спілка художників України, Образотворче мистецтво, 2008. 408 с.
10. Работягов М.П. Харківський художній музей: альбом. Київ: Мистецтво, 1983. 148 с.
11. Шмагало Р.Т. Світовий та український художній метал: Енциклопедія. Том 1. Львів: Апріорі, 2015. 420 с.: іл.
12. Ювалова Е.П. Немецкая скульптура 1200–1270. М.: Искусство, 1983. 351 с.: ил.
13. A Puskin Múzeum remekművei. Budapest: Képzőművészeti Kiadó, 1986. 206 s.
14. Erpel F. Michelangelo. Berlin: Kunst und Gesellschaft, 1975. 71 S.

15. Gagro B. Ivan Meštrović. Zagreb: Globus, 1987. 317 s.
16. Henry Moore: The Human Dimension. London: Lund Humphries Publishers, 1991. 160 p.
17. Holý L. Afrikanische Plastsch. Praha: Artia, 1987. 152 S.
18. Müller W. Der Pergamon-Altar. Leipzig: Buch- und Kunstverlag, 1978. 118 S.
19. Sanches Alponso E.P. Gli spagnoli da El Greco a Goya. Milano: Fratelli Fabbry Editori, 1970. 96 s.
20. Története AM. Az Érett Reneszánsh. Barcelona: Corvina, 1986. 315 s.
Kepinski Z. Veit Stoss. Warszawa–Dresden: VEB Verlag der Kunst, 1981. 136 s.

Информацијни ресурси:

21. Gleason W., Halle H. The top famous sculptures of all time. *Time Out*, Monday, January, 24, 2022. URL: <https://www.timeout.com/newyork/art/top-famous-sculptures-of-all-time>
22. Michelangelo's Masterpieces in Rome: Where to Find Them. URL: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiep_iI4Iv9AhWEw4sKHc0QBgQQFnoECGEQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.througheternity.com%2Fen%2Fblog%2Fart%2Fmichelangelo-masterpieces-in-rome.html&usg=AOvVaw1jo6QlmgRnaX_dkqFSr6pN.
23. Michelangelo's David. URL: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjhgNqN4Yv9AhVJ_SoKHZ4wCZEQFnoECDUQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.florence-museum.com%2Fmichelangelo-david.php&usg=AOvVaw0GpCTFNLCNGkc5jb0Fe1fP
24. 38 of the Most Fascinating Public Sculptures/ URL: <https://www.architecturaldigest.com/gallery/11-most-fascinating-public-sculptures>